

De anti-autoritaire kresj

Ivonne Donkers

Het initiatief tot het opzetten van een kinderopvang kwam van jonge vrouwelijke studenten en jonge moeders.

Zwangere vrouwen werden toen ontslagen of verwijderd van opleidingen of ze kregen geen toegang tot verdere studie. Het gevolg was dat deze jonge moeders met kleine kinderen in een sociaal isolement terecht kwamen. Hun woonomstandigheden waren niet florissant. Ze zaten opgesloten, alleen met hun kleine kinderen, en dat leverde ongezonde situaties op. De term flatneurose was geboren!

Op 5 mei 1970 werd tijdens een grote kraakactie ook het herenhuis aan de Pater Brugmanstraat 2 gekraakt. In dit pand werd de anti-autoritaire kresj ondergebracht. Met een kleine subsidie van het SNUF werd de kresj voor kleuters van twee tot vier jaar oud ingericht met kussens en matrassen, een klimrek en een schommel. In de tuin werd een zandbak aangelegd. Ook kleiner speelgoed als blokken, puzzels, krijt, verf en klei werd aangeschaft.

In het begin rouleerden de ouders de opvang. We begonnen met zeven kinderen. Al gauw werden dat er twaalf. Deze groei leidde ertoe dat een vaste medewerker voor de dagelijkse gang van zaken in de kresj aanwezig was.

De studentouders wilden de vanzelfsprekende autoritaire verhoudingen waarmee zij zelf opgegroeid waren doorbreken.

Kleine kinderen werden geacht rustig en stil te

zijn. Rennen, klimmen, lawaai maken of zich vuil maken waren uit den boze.

Belangrijk voor de kleuters is hun persoonlijke ontwikkeling: zich vrij kunnen uiten en bewegen. Van de ouders werd verwacht dat ze hun eigen gedrag kritisch bekeken, zodat ze niet vanzelfsprekend zouden ingrijpen in het gedrag van de kinderen, wat meer op begeleiding dan op sturing van het kind neerkwam.

Het was zeer zeker geen *laissez-faire*-concept, zoals vaak werd gedacht, maar het ging uitdrukkelijk om het doorbreken van het vanzelfsprekende en beknottende gedrag van de ouders ten opzichte van het kind.

De toeloop van kinderen maakte de vorming van twee groepen noodzakelijk, jongere en oudere kinderen. Ook werd een betaalde kracht aangesteld. Later nam de eigenaar het pand weer in gebruik. De kresj vertrok naar het leegstaande pand van de openbare school in de Gerard Noodtstraat.

Jonge moeders konden weer gaan studeren of werken. Dit initiatief vond veel navolging in de stad en in het hele land. Het bleek in een wijdverspreide behoefte te voorzien.

Zeker in universiteitssteden waren er internationale contacten, men wist wat er over het onderwerp gepubliceerd werd. Voor Nijmegen waren de contacten met de *Kinderladen* en *Kommune 2* in Berlijn heel belangrijk. De praktijk van de kresj resulteerde voor sommige volwassenen in vorming van communes om de huishoudelijke taken te delen.